
Szpitalna

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla: Śródmieście Północne

Atrybuty: Nazwy pochodzące od wyrazów pospolitych Od nazw miejsc pracy

Rok utworzenia nazwy: 1770

Opis

Ulica biegnie przez tereny szpitala Dzieciątka Jezus, który mieścił się tu do pocz. XX w. Do 1954.05.20 taką nazwę nosiła dzisiejsza ul. Nieduża.

Ciekawostki

Początkowo biegła przez pola Kałęczyna. Jako ulica powstała w XVIII w. jako droga dojazdowa do Szpitala Dzieciątka Jezus (1754-1575 wg proj. J. Fontany). Po obu jej stronach mieścił się szpitalny cmentarz. W 1770 otrzymała dzisiejszą nazwę. W 1784 stały tu jeszcze 2 drewniane domy i kamieniczka u zbiegu z Przeskok. Dopiero kiedy w 1901 przeniesiono szpital na ul. Emilii Plater, rozpoczął się tu ruch budowlany. W 1902-11 powstały 5-ciopiętrowe kamienice. W ciągu 10 lat Szpitalna stała się traktem handlowym; w latach 20 XX w. ulicę wyasfaltowano i puszczono tędy autobusy miejskie. Mieścił się tu X Komisariat policji Państwowej. W 1944 ulicę zniszczono prawie całkowicie. W 1946 puszczono tędy linię trolejbusową. W XXI w. jedna z telewizji chciała zmiany ulicy na jej własną, argumentując, że tu przecież nie ma żadnego szpitala!

Stan obecny:

Nr 1: Hotel-Pensjonat z kawiarnią Szwajcarska. Powstał w 1960 wg proj. Zygmunta Stępińskiego i Andrzeja Ileckiego.

~ Siedziba Komendy Naczelnej POW. 10.10.1918, zaraz po przybyciu do Warszawy, Piłsudski spotkał się z przedstawicielami lewicy w godz. 20-22. Budynek zniszczono w czasie wojny.

Nr 2: kamienica Grossglicka (drugi adres Chmielna 20). Zbudowana w 1890.

Nr 3: kamienica. Powstała pod koniec XIX w., miała 3 piętra. Przed 1914 dom, wraz z prawie identycznym przy Zgoda 4, przebudowano i dodano 2 piętra, a w parterze wybito duże witryny sklepowe. Kamienicę, zniszczoną w 1944 odrestaurowano, choć dziś popada w ruinę i używany jest tylko parter.

Nr 4: oficyna w podwórzu.

Nr 6: oficyna w podwórzu. Na ścianie niewielka skrzynkowa kapliczka.

Nr 8: kamienica Wedla. Powstała w 1893 roku wg proj. Franciszka Braumana dla rodziny cukierników i fabrykantów czekolady. Kamienica miała nawiązywać do renesansu włoskiego i francuskiego (kolumny, nisze, rzeźby, gzymsy, liczne owocowe girlandy, liście akantu, głowy kobiet, wstęgi, kapitele w stylu korynckim). W jej oficynach rozpoczęła się produkcja czekolady, przeniesiona w latach `20 XX w. na Pragę. Na parterze, od 11 XII 1894 roku, działa cukiernia z pijalnią czekolady. Podczas Powstania Warszawskiego swoją bazę miał Referat Filmowy Biura Informacji i Propagandy Komendy Głównej Armii Krajowej, którym kierował późniejszy znakomity reżyser Antoni Bohdziewicz. Mieszkała tu wówczas krótko Maria Rodziewiczówna (1863-1944) - znakomita powieściopisarka, autorka takich książek, jak "Wrzos", "Dewajtis", "Czahary", "Starszy dziadunio" czy "Między ustami a brzegiem pucharu". 6 IX 1944 roku kamienica została zbombardowana, grzebiąc pod swoimi gruzami ponad 40 osób, w tym kilkoro przedstawicieli rodziny Wedłów. Po zniszczeniach wojennych kamienicę odbudowano z własnych środków właściciela w 1947 roku wg proj. Z. Mączyńskiego (wnętrza stylizowane na '37 dopiero w 1958 roku, z meblami odtworzonymi w fabryce w stołecznym już wówczas Henrykowie i żyrandolami oraz kinkietami odtworzonymi przez spadkobierców dawnej firmy Bracia Łopieńscy) jednak bez przedwojennych dekoracji. W 1948 roku kamienica została odebrana właścicielom, pozwolono im jednak dalej tu mieszkać. Tak jak w 1937, na parterze mieści się sklep firmowy E.Wedel i pijalnia czekolady, z wystrojem z tamtego właśnie okresu. W 2004 roku kamienica wróciła do spadkobierców prawowitych właścicieli.

Data nadania nazwy: 1770 rok
